

Marc Chagall, Le Cantique des Cantiques II

Le Cantique des cantiques

Ethique et esthétique dans le Talmud

Le Cantique des cantiques (Chir Hachirim) revêt la forme d'une suite de poèmes, de chants d'amour alternés entre une femme et un homme. C'est une poésie sensuelle dont témoignent les nombreuses images érotiques qui y sont évoquées.

Pour cette raison, le Talmud nous met en garde contre une lecture trop légère de ce texte dans laquelle on ne retiendrait que l'aspect esthétique et poétique.

תלמוד בבלי, מסכת סנהדרין פרק יא דף קא, א גמרא

תנו רבנן הקורא פסוק של שיר השירים ועושה אותו כמין זמר והקורא פסוק בבית משתאות בלא זמנו מביא רעה לעולם מפני שהתורה חוגרת שק ועומדת לפני הקב"ה ואומרת לפניו רבונו של עולם עשאוני בניך ככנור שמנגנין בו <לצים> {גוים} אמר לה בתי בשעה שאוכלין ושותין במה יתעסקו אמרה לפניו רבונו של עולם אם בעלי מקרא הן יעסקו בתורה ובנביאים ובכתובים אם בעלי משנה הן יעסקו במשנה בהלכות ובהגדות ואם בעלי תלמוד הן יעסקו בהלכות פסח בפסח בהלכות עצרת בעצרת בהלכות חג בחג העיד רבי שמעון בן אלעזר משום רבי שמעון בן חנניא כל הקורא פסוק בזמנו מביא טובה לעולם שנאמר (משלי טו) ודבר בעתו מה טוב

Talmud de Babylone, Traité Sanhédrin Chapitre 11 Page 101a

Nos sages ont enseigné: celui qui lit un verset du "Cantique des Cantiques" en le considérant comme un chant et celui qui lit un verset lors d'un banquet à un moment inapproprié, apporte le malheur dans le monde car la Tora se vêtit alors d'un cilice en se tenant devant Dieu et lui dit: "Maître du monde, tes enfants m'ont réduit à un violon avec lequel des moqueurs jouent de la musique". Il lui répondit: "Ma fille au moment où ils mangent et boivent, de quoi voudrais-tu qu'ils s'occupent?". Elle lui répondit alors: "Maître du monde, si ce sont des savants en Tora, qu'ils s'occupent de Tora, des Prophètes et des Hagiographes. Si ce sont des savants en Michna, qu'ils s'occupent de Michna, de loi et de agadot (récits homilétiques), si ce sont des savants en Talmud, qu'ils s'occupent des lois de la pâques au moment de la pâques, des lois de la Pentecôte au moment de la Pentecôte et ainsi de chaque fête en son temps. Rabbi Chimon ben Eleazar au nom de Rabbi Chimon ben Hanania: celui qui lit un verset au moment opportun apporte le bonheur dans le monde car il est dit (Proverbes 15): "Une parole au moment opportun quel bonheur !".

Source : http://kodesh.snunit.k12.il/b/14411_101a.htm

Traduction : L. Fraenckel